

Voorstel aan het AB

Van	Dagelijks Bestuur	ID-nummer	2019-1134774830-318
Portefeuillehouder	R. Sleijpen		
Onderwerp	Normen- en toetsingskader 2019		
Agendapuntnr.	3.3	AB-vergadering	18 december 2019

Voorstel

Vast te stellen:

- Het in bijlage 1 opgenomen normenkader 2019 (tevens concept normenkader 2020)..
- Het in bijlage 2 opgenomen toetsingskader 2019.
- Het in bijlage 3 opgenomen controleprotocol 2019.

Toelichting

Rechtmatigheid kan worden omschreven als 'het voldoen aan de wettelijke kaders en regelgeving' zowel extern (Europees en nationale wetgeving) als intern (verordeningen, beleidsregels en interne procedures). De Waterwet legt echter specifiek het accent op het onderdeel 'financiële rechtmatigheid', welke betrekking heeft op baten, lasten en balansmutaties. Het gaat om gevolgen van financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan in de financiële administratie. Het begrip 'financiële rechtmatigheid' wordt ook wel 'rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole' genoemd.

In zijn algemeenheid kan gesteld worden dat rechtmatigheid een verantwoordelijkheid is van iedereen binnen de organisatie. Bestuurlijk gezien vormt de rechtmatigheid een verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur:

- het Algemeen Bestuur stelt de kaders voor de rechtmatigheid (normenkader) en de controle op de rechtmatigheid (controleprotocol) vast. Het Algemeen Bestuur formuleert de opdracht aan de accountant en kan aanvullende toetseisen stellen. Als opdrachtgever ontvangt het Algemeen Bestuur de rapportage van de accountant;
- het Dagelijks Bestuur is, op grond van zijn bevoegdheid om het beleid van het Algemeen Bestuur uit te voeren, verantwoordelijk voor de naleving van relevante wet- en regelgeving.

De accountant is tenslotte verantwoordelijk voor de uitvoering van de controle en toetst onder meer of het waterschap de relevante wet- en regelgeving in acht heeft genomen. Daarbij steunt de accountant op de interne beheers- en controlemaatregelen.

In het normenkader is de voor de organisatie relevante wet- en regelgeving opgenomen die financieel van aard zijn. Het toetsingskader geeft aan welke in het normenkader opgenomen wet- en regelgeving financiële consequenties kan hebben en hoe de interne toetsing in het kader van de rechtmatigheid hierop plaatsvindt. Het controleprotocol geeft de accountant nadere aanwijzingen over de reikwijdte van de accountantscontrole en de daarvoor geldende normstellingen.

Bij besluit van 19 december 2018 heeft het Algemeen Bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg het Normen- en toetsingskader 2018 vastgesteld waarbij dit kader tevens als conceptkader voor het jaar 2019 zal dienen. Jaarlijks wordt het normen- en toetsingskader in het laatste kwartaal geactualiseerd aan de hand van de vigerende wet- en regelgeving.

De herziene versie van het normenkader 2019 treft u aan als bijlage 1 en de herziene versie van het toetsingskader als bijlage 2. Mutaties t.o.v. vorig jaar zijn middels een kleurarcering gemarkeerd.

De looptijd van het in 2015 vastgestelde 'Protocol voor de accountantscontrole' is gelijk aan de initiële duur van de opdrachtverstrekking voor de controle van de jaarrekening aan Ernst & Young (2015-2018). De optie tot eenmalige verlenging van dit contract voor het dienstjaar 2019 is gelicht waardoor de controle van de jaarrekening 2019 is opgedragen aan Ernst & Young. Het nu opnieuw vast te stellen controleprotocol 2019 (zie bijlage 3) verschilt inhoudelijk niet van het controleprotocol 2015 t/m 2018.

Beoogd effect in relatie tot strategische doelen en toekomstvisie 2030

Uit hoofde van artikel 109 van de Waterwet dient elk jaar een rechtmatigheidscontrole te worden uitgevoerd. Jaarlijks beoordeelt de accountant als onderdeel van de controle van de jaarrekening of onze organisatie de rechtmatigheid heeft geborgd en getoetst. Waterschapsbedrijf Limburg wil een positieve invulling geven aan de rechtmatigheidscontrole. Wij achten het hierbij van belang dat rechtmatigheid wordt benaderd als proces van kwaliteitsverbetering en niet primair als project ter verwerving van een accountantsverklaring. Een pragmatische aanpak, gericht op het bereiken van optimaal effect met beperkte inspanningen staat hierbij voorop. Hierin past de ambitie vooral zelfstandig aan de slag te gaan met het goed op orde hebben van de administratieve organisatie en interne controle tegen de achtergrond van rechtmatigheid.

Risico's

Ten einde het risico op het niet volledig en/of tijdig actualiseren te minimaliseren wordt het externe normenkader gebaseerd op het model zoals opgesteld door een werkgroep bestaande uit een delegatie van een zevental Waterschappen, waaronder Waterschap Limburg, en een afgevaardigde van de Unie van Waterschappen.

Financiële consequenties

Geen.

Communicatie

n.v.t.

Ondernemingsraad

n.v.t.

Evaluatie en borging

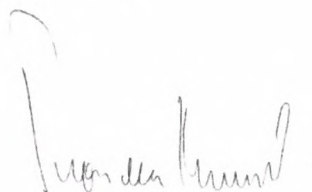
Het normen- en toetsingskader wordt jaarlijks geactualiseerd aan de hand van vigerende wet- en regelgeving.

De directeur,

ing. E.M. Pelzer MMO

De voorzitter,

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Vastgesteld door het Algemeen Bestuur d.d. 18-12-2019

De directeur,

ing. E.M. Pelzer MMO

De voorzitter,

drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

Bijlagen:

1. Normenkader 2019 (concept normenkader 2020)
2. Toetsingskader
3. Controleprotocol

Bijlage 1: Normenkader 2019 (concept normenkader 2020)

NORMENKADER WBL 2019		Externe regelgeving
Inventarisatie externe wet- en regelgeving (waterschappen)	Nieuw / mutatie in 2019	
Wet- en regelgeving extern	Opmerkingen en toelichting grondslag financieel (artikelen)	
Europees		
Richtlijn 2014/23/EU betreffende het plaatsen van concessieovereenkomsten (m.i.v. 18 april 2014)	artikelen 8 en 9	
Richtlijn 2014/24/EU betreffende het plaatsen van overheidsopdrachten en houdende intrekking van Richtlijn 2004/18/EG (m.i.v. 18 april 2014)	artikelen 4, 5 en 6	
Richtlijn betreffende bestrijding van betalingsachterstand bij handelstransacties (Richtlijn 2011/7/EU)	artikelen 3, 4, 6 en 10	
Btw-richtlijn - richtlijn betreffende het gemeenschappelijk stelsel van belasting over de toegevoegde waarde (Richtlijn 2006/112/EG)	artikel 13	
Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)	artikelen 107, 108 en 109 (staatssteun)	
De-minimisverordening (verordening EU Nr. 1407/2013)	artikelen 3 en 4	
Algemene groepsvrijstellingsverordening (verordening EU Nr. 651/2014)	artikelen 4, 36 en 37	
De-minimisverordening voor de landbouwproductiesector (verordening EU Nr. 1408/2013)	artikelen 3 en 4	
MKB Landbouwvrijstellingsverordening - ABER (verordening EU Nr. 702/2014)	artikelen 4 en 14	
Catalogus Groenblauwe Diensten	divers	

Wet- en regelgeving extern	Opmerkingen en toelichting grondslag financieel (artikelen)
Nationaal	
Algemeen	
Algemene wet bestuursrecht Besluit proceskosten bestuursrecht Burgerlijk wetboek Besluit tarieven openbaarheid van bestuur Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector Uitvoeringsbesluit WNT Mededingingswet Pachtprizenbesluit 2007 Wet terugvordering staatssteun Burgerlijk wetboek	artikelen 5:25, 5:31d t/m 5:39, titel 4.2 (subsidies) en 4.4 (bestuurlijke geldschulden) van hoofdstuk 4 artikel 2 afdeling 9, 10, 11 en 12 van titel 1, titel 3 en titel 4 van boek 6 (verbintissenrecht); boek 7 (bijzondere overeenkomsten) en boek 7a (bijzondere overeenkomsten vervolg) artikelen 2 en 3 artikelen 5.4, 5.5, 5.6 en 7.3 artikelen 2 en 3 artikelen 6, 24, 25g t/m 25m, 56, 57 Niet op WBL van toepassing artikelen 3 en 7; treedt in werking op 01-07-2018
	Bk2: art 10, lid 1 en 3 Bewaartermijn voor financiële stukken van 7 jaar, geldend voor het bestuur van een rechtspersoon. Bewaarplicht is van toepassing op privaatrechtelijke rechtspersonen, maar kan evengoed als richtlijn dienen bij het bepalen van de vernietigingstermijnen van overheidsarchieven Bk2: art. 24 Bewaarplicht voor financiële stukken, geldend voor een ontbonden rechtspersoon Bk2: art. 61 Bewaarplicht van 10 jaar voor geschriften m.b.t. het aanvragen van een lidmaatschap van een coöperatie Bk2: art. 394, lid 6 Bewaarplicht van 7 jaar voor bescheiden m.b.t. de openbaarmaking van de jaarrekening van de rechtspersoon Bk 3: art. 52, 306 t/m 311 Verjaringstermijnen voor rechtsvorderingen (indirecte bewaarplicht van (archieff)bescheiden: uit wet- en regelgeving wordt het bewaren van specifieke gegevens verondersteld Bk3: art. 15a t/m 15f Elektronisch vermogensrechtelijk rechtsverkeer, o.a. de rechtsgeldigheid van de elektronische handtekening. Zie ook de wet elektronische handtekeningen Bk 6: art. 191 Verjaringstermijn voor rechtsvorderingen bij productaansprakelijkheid; termijn waarop recht op schadevergoeding komt te vervallen (indirecte bewaarplicht voor archieffbescheiden) Bk 7: art. 454 t/m 458 Medisch patiëntendossier (bewaartermijn van bescheiden behorende tot het patiëntendossier)
Ruimtelijk (bestuurs)recht	
Wet ruimtelijke ordening Besluit ruimtelijke ordening Wet inrichting landelijk gebied Onteigeningswet Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten	artikel 6.1 artikel 6.1.3.7 artikel 37 en artikel 90 artikel 72a schade bij grondverzet
Milieu / Natuur	
Wet milieubeheer Visserijwet 1963 Meststoffenwet Uitvoeringsregeling Meststoffenwet Besluit gebruik meststoffen Warmtewet Warmtebesluit Warmteregeling	artikel 15.20 - 15.23, 15.32 - 15.34 Niet op WBL van toepassing artikel 130 art. 55, 57-59, 62 verwijderd omdat deze wet maar 12 artikelen kent. artikelen 2 en 5, art. 6, 8 en 8a toegevoegd. artikelen 2, 3 en 4, art. 5 toegevoegd omdat dat iets zegt over 'hoogte', artikelen 2 t/m 7
Verkeer en vervoer (**)	
(**) alleen relevant voor zover het waterschap taak heeft als wegbeheerder en/of vaarwegbeheerder. Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	Niet op WBL van toepassing Niet op WBL van toepassing
Wet BDU verkeer en vervoer Wet herverdeling wegenbeheer Besluit bijdrage vergoeding wegzorg	Vervallen Niet op WBL van toepassing Niet op WBL van toepassing

Wet- en regelgeving extern	Opmerkingen en toelichting grondslag financieel (artikelen)
Belastingen	
Waterschapswet Waterschapsbesluit Waterwet Waterbesluit Waterregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen Uitvoeringsregeling Algemene wet inzake rijksbelastingen 1994 Invorderingswet 1990 Uitvoeringsregeling Invorderingwet 1990 Wet waardering onroerende zaken Uitvoeringsbesluit kostenverrekening en gegevensuitwisseling Wet waardering onroerende zaken Kostenwet invordering rijksbelastingen Besluit vervuilingswaarde ingenomen water 2009 Wet op de internationale bijstandverlening bij de heffing van belastingen Regeling diplomatieke en internationale vrijstellingen waterschapsbelastingen Wet wederzijdse bijstand in de Europese Unie bij de invordering van belastingsschulden en enkele andere schuldvorderingen 2012 Nadere regels kwijtschelding gemeentelijke en waterschapsbelastingen Regeling garanties van oorsprong voor energie uit hernieuwbare energiebronnen en HR-WKK-elektriciteit	artikelen 110 t/m 147 artikelen 3.2-3.10c, 3.11-3.17 en 6.1 t/m 6.17; artikelen 6.1 t/m 6.17; H3 vervallen en vervangen door H4 Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers artikelen 7.1 t/m 7.26 Niet op WBL van toepassing hoofdstuk 7 artikelen 6-11, 16, 19, 20 en 67a, 67b, 67c, 67d, 67e, 67f, 67n artikel 31 artikelen 63b, 63c, 64, 65 en 66 artikelen 7, 26, 27 t/m 28a hoofdstukken III en IV artikelen 2 t/m 6 artikelen 2 t/m 4 artikelen 2 t/m 4 artikel 34a artikelen 1 t/m 4 artikelen 6, 40 en 46 Niet op WBL van toepassing artikelen 29 en 30
Financiën	
Wet financiering decentrale overheden (FiDO) Regeling schatkistbankieren decentrale overheden Besluit leningvoorwaarden decentrale overheden Uitvoeringsregeling Financiering decentrale overheden Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden Regeling beleidsvoorbereiding en verantwoording waterschappen Wet houdbare overheidsfinanciën Wet op de omzetbelasting 1968 Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968 Wet op de vennootschapsbelasting 1969 Uitvoeringsbesluit vennootschapsbelasting 1971 Uitvoeringsbeschikking vennootschapsbelasting 1971 Wet op de belastingen van rechtsverkeer Wet op de accijns Wet belastingen op milieugrondslag Uitvoeringsbesluit belastingen op milieugrondslag Uitvoeringsregeling belastingen op milieugrondslag Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968	artikel 2 artikelen 2 lid 3 en 7 lid 2 artikelen 1 t/m 3 artikelen 1 t/m 3 artikelen 2 t/m 4 artikelen 4, 8, 9 t/m 11 artikelen 3, 6 en 7 artikelen 1 en 7 diversen artikel 15 lid 1 onder c artikel 1 artikelen 22 t/m 31, 47 tot en met 71 artikelen 4, 5, 11a en 22 artikel 6 artikel 9
Personeel en organisatie	
Pensioenwet Werkloosheidswet Ziektewet Algemene Pensioenwet Politieke Ambtsdragers Wet financiering sociale verzekeringen Wet kaderregeling VUT overheidspersoneel Wet op de loonbelasting 1964 Wet vermindering afdracht loonbelasting en premie voor de volksverzekeringen Zorgverzekeringwet Wet arbeid en vreemdelingen Wet structuur uitvoerorganisatie werk en inkomen Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 Uitvoeringsregeling loonbelasting 2011 Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) Wet inkomstenbelasting 2001 Wet overheidspersoneel onder de werknemersverzekeringen Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten Pensioenreglement Stichting Pensioenfonds ABP Wet allocatie arbeidskrachten door intermediairs (WAADI) Wet tegemoetkomingen loondomein Rechtspositiebesluit decentrale politieke ambtsdragers Regeling rechtspositie decentrale politieke ambtsdragers De Wet Arbeid en Zorg (WAZ)	artikel 15 hoofdstukken II, III en IV afdelingen 2 en 4 vijfde afdeling artikelen 6 t/m 12, 16 t/m 56 artikel 6 hoofdstukken II, IIB, IIC, III, IV, VB artikelen 3 t/m 6, 21 t/m 23, 25, 30a, 31, 34 hoofdstuk 5 paragraaf IV hoofdstuk 8 artikelen 7, 8, 12, 14, 15 t/m 18, 18b hoofdstukken 3 en 4 hoofdstukken 3 t/m 7 artikelen 15, 23 t/m 26, 36, 37, 82 t/m 86, 91, 96, 134 artikelen 2.1 en 3.1 artikelen 2 t/m 5, 13 t/m 20, 23 t/m 28, 31 t/m 34, 40, 43 hoofdstukken 2 en 3 hoofdstuk 15; geldig m.i.v. 01-01-2013 (NB. is geen wettelijke regeling, vastgesteld door het bestuur van Stichting Pensioenfonds) artikelen 16 tot en met 23 hoofdstuk 4 hoofdstuk 4

Wet- en regelgeving extern	Opmerkingen en toelichting grondslag financieel (artikelen)
Inkoop en aanbestedingen	
Aanbestedingswet 2012	artikelen in afdelingen 2.1.1 en 2.1.2. NB, dit geldt ook m.i.v. 1 juli 2016 na inwerkingtreding van de Wijziging van de Aanbestedingswet 2012 in verband met de implementatie van aanbestedingsrichtlijnen 2014/23/EU, 2014/24/EU en 2014/25/EU (wetvoorstel EK 34 329).
Aanbestedingsreglement werken 2016 (ARW)	artikel 1.4.1
Gids Proportionaliteit	hoofdstukken 2, 3 en 4
Subsidies	
INTERREG-programma North West Europe (NWE)	divers; http://www.nweurope.eu/
INTERREG-programma North Sea Region (NSR)	divers; http://www.northsearegion.eu/
INTERREG-Europe	divers; http://www.interreg4c.eu/interregeurope/callforproposals/
Projectstimuleringsregeling Interreg V	artikelen 3 en 10
Regeling co-financiering Interreg IIIA	artikelen 3 en 8
Uitvoeringswet EFRO	artikelen 6 t/m 10;
Uitvoeringsregeling EFRO programmaperiode 2014-2020	artikelen 3.2 en 4.2
Regeling bijzondere subsidies waterkeren en water beheren	artikelen 2 t/m 12
Regeling subsidies hoogwaterbescherming 2014	artikelen 2 t/m 27
Subsidieregeling ESF 2007-2013 (herzien)	artikelen 4, 12 t/m 14; Regeling vervalt per 01-01-2021
Subsidieregeling ESF 2014-2020	artikelen 4, 11 t/m 13

NORMENKADER WBL 2019		Interne regelgeving		Nieuw / mutatie in 2019	
Bestuur					
1	Afhameverplichting				
2	Afvalwaterakkoord van de afstromingsgebieden Rimbung en Kaffeberg	DB 11-06-2012			
3	Beleid t.a.v. overname zuiveringstechnische werken				
4	Bestuurlijke randvoorwaarden slijbstrategie	AB 28-03-2012			
5	WRO + WPM betreffende KRW-maatregelen	DB 20-03-2013			
6	KRW-eisen gesteld aan nvtz's (door WRO en WPM)	DMS 2012.02093			
7	Waterbeheerplan 2016-2021				
8	Verordening behandeling bezwaren	AB 31-05-2017			
9	Kadernota Risicomanagement Waterschapsbedrijf Limburg	AB 19-09-2019		Geactualiseerd c/nf evaluatie AB dd 18-12-2018	
Personeel					
10	Cultuurbeleid				
11	Handhaving van het arbeidsvoorwaardenpakket van het ZL voor het WBL	DB 29-06-2004			
12	Notitie verzekeringsbeleid	DB 02-06-2005			
13	Reiskostenregeling woon- werkverkeer	DB 11-07-2005			
14	Raamregeling mobiel werken / werken op afstand	AB 24-04-2006			
15	Vaststelling integriteitsbeleid Waterschapsbedrijf Limburg	DB 04-12-2006			
16	Sectorale Arbeidsvoorwaardenregelingen Waterschapspersoneel (SAW)	AB 19-09-2018			
Mandaat					
17	Regeling "Gemeenschappelijke Regeling Waterschapsbedrijf Limburg" (GR WBL)	2011 (WRO/MPM)		Voor de volledigheid toegevoegd	
18	Delegatiebesluit: overdracht bevoegdheden door AB naar DB	AB 09-06-2009			
19	Mandateren bevoegdheden door DB aan directeur + bevoegdheid tot verlenen van ondermandaat binnen aangegeven kaders (mandaatregeling)	DB 10-03-2004			
20	Herijken delegatie bevoegdheden van AB aan DB op financieel gebied	AB 20-12-2017			
Inkoop en aanbesteding					
21	Inkoop en aanbestedingsbeleid Waterschapsbedrijf Limburg	DB 23-11-2016			
22	Drempelbedragen voor het Inkoop- en aanbestedingsbeleid en voor financieel mandaat	AB 04-04-2018		Geactualiseerd voor c/nf. Europese normen.	
23	Algemene Inkoopvoorwaarden	DB 03-09-2018			
Financiën					
24	Verordening ex artikel 108 en 109 Waterschapswet (beleids- en verantwoordingsfunctie + controleverordening)	AB 20-12-2017		Geactualiseerd c/nf evaluatie financieel beleid	
25	Legesverordening				
26	Evaluatie van het Financieel Beleid	AB 08-12-2010		AB 19-07-2017: Herziening (ingangsdatum 1-1-2018)	
27	Financieringsstatuut (Treasury statuut) WBL	AB 20-12-2017		Geactualiseerd c/nf evaluatie financieel beleid	
28	Controleprotocol	AB 20-12-2017			
29	Intern controleplan	AB 20-12-2017			
Archief					
30	Archiveringsverordening WBL	AB 10-05-2004			
Contracten klanten					
31	Gemeente Stein - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Stein en Waterschapsbedrijf Limburg				
32	Gemeente Stein - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Stein en Waterschapsbedrijf Limburg				
33	Gemeente Kerkrade - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Kerkrade en Waterschapsbedrijf Limburg				
34	Gemeente Kerkrade - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Kerkrade en Waterschapsbedrijf Limburg				
35	Gemeente Roermond - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Roermond en Waterschapsbedrijf Limburg				
36	Gemeente Roermond - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Roermond en Waterschapsbedrijf Limburg				
37	Gemeente Simpelveld - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Simpelveld en Waterschapsbedrijf Limburg	AB 17-06-2015		Verlenging	
38	Gemeente Simpelveld - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Simpelveld en Waterschapsbedrijf Limburg				
39	Gemeente Brunssum - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg				
40	Gemeente Brunssum - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Brunssum en Waterschapsbedrijf Limburg				
41	Gemeente Onderbanken - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Onderbanken en Waterschapsbedrijf Limburg				
42	Gemeente Onderbanken - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Onderbanken en Waterschapsbedrijf Limburg				
43	Gemeente Valkenburg aan de Geul - Gemeenschappelijke Regeling tussen Gemeente Valkenburg aan de Geul en Waterschapsbedrijf Limburg	AB 03-04-2013			
44	Gemeente Valkenburg aan de Geul - Uitvoeringsovereenkomst tussen Gemeente Valkenburg aan de Geul en Waterschapsbedrijf Limburg	AB 03-04-2013			
45	Gemeente Weert - Bestuursovereenkomst tussen Gemeente Weert en Waterschapsbedrijf Limburg	DB 22-12-2014			
46	Overeenkomst 'Meten, Monitoren, Rekenen' tussen WBL, Waterschap en de gemeenten Brunssum, Onderbanken, Schinnen en Simpelveld.	AB 28-09-2016			
47	Gemeente Schinnen - Bestuursovereenkomst tussen Gemeente Schinnen en Waterschapsbedrijf Limburg	DB 23-11-2016			
48	Gemeente Sittard-Geleen - Bestuursovereenkomst Samenwerking rioleringszorg tussen gemeente Sittard-Geleen en WBL	DB 07-06-2017			
49	Gemeente Beek - Bestuursovereenkomst Samenwerking rioleringszorg tussen gemeente Beek en WBL	DB 07-06-2017			
50	Overeenkomst Meten Monitoren en Rekenen tussen WBL en 15 Noord Limburgse Gemeenten	DB 07-06-2017			
51	Gemeente Horst aan de Maas - Bestuursovereenkomst Samenwerking rioleringszorg tussen gemeente Horst aan de Maas en WBL	DB 04-07-2017			
52	Overeenkomsten met 23 gemeenten inzake het beheer en onderhoud van individuele behandelinstallaties afvalwater (IBA's)				
Samenwerking					
53	Oprichting Europees Economisch Samenwerkingsverband met Duitse Waterschappen	DB 21-06-2012			
54	Samenwerkingsovereenkomst WBL met Hogeschool Zuyd inzake de Wijk van Morgen	DB 21-06-2012			
55	Samenwerkingsovereenkomst samenwerkende gemeenten regio Parkstad	DB 21-08-2013			
56	Deelname onderzoek samenwerkingsvorm waterketen	DB 07-06-2017			
57	Samenwerkingsovereenkomst WBL-WML	AB 04-07-2018			
58	Samenwerking met Waterschap Limburg op beheer en onderhoud van kunstwerken	DB 20-03-2019			

BIJLAGE 2: Toetsingskader 2019

Waterschapsbedrijf Limburg

Proces personeel

Mutatie t.o.v. 2018

Intern controleplan 2019

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
EXTERNE REGELGEVING						
Gemeenschappelijke regeling	Artikel 10 taken en bevoegdheden	Art 10 A. Is de begroting vastgesteld en gewijzigd door het AB. Art 10 B. Is de bijdrage van de deelnemers in de GR vastgesteld door het AB. Art 10C. Is de rekening vastgesteld door het AB Art 10D Zijn de hoofdlijnen van de organisatie vastgesteld door het AB. Art 10E Zijn geldleningen en rekening-courant overeenkomsten aangegaan door het AB. Art 10 F Is het uitlenen van gelden besloten door het AB. Art 10H Zijn de verordeningen die noodzakelijk zijn voor de behartiging van de taken van de regeling vastgesteld door het AB.	rekening = jaarrekening Gedelegeerd aan DB middels delegatiebesluit Gedelegeerd aan DB middels delegatiebesluit	Planning en controlcyclus Planning en controlcyclus Planning en controlcyclus Mandaatregelingen/procesbe- schrijvingen Financieringsstatuut/ mandaatregeling Financieringsstatuut/ mandaatregeling Planning en controlcyclus	gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht gegevensgericht	integraal integraal integraal integraal integraal integraal
	Artikel 18 Ambtelijk apparaat	Art 18 lid 4 Het AB regelt de bezoldiging van de directeur. Zijn de daadwerkelijke bezoldigingen conform deze regeling. Art 18 lid 8 Zijn alle uitgaande (financiële) stukken van het AB en DB door de directeur medeondertekend.		Bij de eerste inleg wordt gecheckt of de bezoldiging strookt met het besluit. Daarna worden de mutaties gevolgd overeenkomstig de procedure salarisadministratie. Mandaatregelingen/procesbe- schrijvingen	gegevensgericht gegevensgericht	eenmalig, beoordeling cumulatief in december. 10% van documenten met financieel belang beoordelen, met max. 25. uitgaande documenten op ondertekening door directeur.
	Artikel 19 begroting	Art 19 lid 4 Heeft het AB de begroting vastgesteld in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.		Planning en controlcyclus	gegevensgericht	integraal
	Artikel 20 Begrotingswijzigingen	Art 20 lid 1 Heeft het AB begrotingswijzigingen vastgesteld in het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar.		Planning en controlcyclus	gegevensgericht	integraal
	Artikel 21 Rekening	Art 21 lid 2 Het DB zendt jaarrekening in ieder geval voor 15 juli aan Gedeputeerde Staten.		Planning en controlcyclus	gegevensgericht	integraal

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
Fiscale wet- en regelgeving		<p>Is de bruto/netto berekening op de salarisstroom juist en conform:</p> <ul style="list-style-type: none"> • loonbelastingverklaring; • tabellen voor de loonheffing; • pensioenpremie volgens pensioenreglement; • sociale lasten volgens geldende bepalingen. 	Salarisberekening vindt plaats door deskundig extern bureau Centric.	<p>Een ontvangen deskundigenverklaring van Centric of een afgegeven verklaring van de belastingdienst.</p> <p>Middels een checklist indienstreding wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van de loonbelastingverklaring. Wordt aangevinkt als teken van aanwezigheid</p> <p>Deskundigenverklaring van Centric</p> <p>Deskundigenverklaring van Centric</p> <p>Deskundigenverklaring van Centric</p>	<p>Gegevensgericht</p> <p>systeemgericht</p> <p>Gegevensgericht</p> <p>Gegevensgericht</p> <p>Gegevensgericht</p>	Opragen deskundigen-verklaring bij Centric (ISAE verklaring)
	Werkkostenregeling	Onjuiste toepassing van regeling WKR leidt tot een onjuiste registratie en codering van kosten in de WKR met mogelijke gevolgen voor de benutting van de vrije ruimte en de eventuele naheffing.		<p>Implementatie van de WKR is uitgevoerd i.s.m. een gerenomeerd adviesbureau en Centric.</p> <p>Vastlegging WKR intracomptabel in LPS (volledig) met voeding vanuit CODA (facturen).</p> <p>Roulatieschema Financieel Beheer in de verwerking van facturen in relatie tot de WKR.</p>	systeemgericht	Toetsing naleving interne beheersingafspraken en documenten.

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
Sectorale arbeidsvoorwaarden waterschapspersoneel	SAW art 2.1.1	Is het benoemingsbesluit getekend door het dagelijks bestuur of door de gemandateerde ambtenaar?		Checklist indiensttreding	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.
	SAW art. 2.1.11, 2.2.2 en 3.1.2	Is bij indiensttreding de ingangsdatum van de salarisbetaling conform de ingangsdatum van het benoemingsbesluit?		Checklist indiensttreding	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.
		Is bij promotie de wijzigingsdatum van de salarisbetaling conform de ingangsdatum van het benoemingsbesluit?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.
	SAW art. 3.1.2	Is -ingeval van toerekening van het salaris en de toelagen over een gedeelte van de maand het bedrag per dag vastgesteld door het maandbedrag te delen door het aantal dagen van de desbetreffende kalendermaand?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	Systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.
	SAW art. 3.1.2 en 8.1.lid 2	Is de einddatum van de salarisbetaling conform de ingangsdatum van het uit dienst treden?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	systeemgericht	Beoordeling 10% van de indiensttredingen, met een minimum van 2 en een maximum van 5.
	SAW art 2.1.11, 2.2.2 en 3.1.6	Is het brutosalaris op de salarisstroom in overeenstemming met de aanstellingsbrief en de geldende salarisschalen voor de betreffende functie?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
	SAW art. 3.1.3	Is het salaris van de medewerker met een onvolledige werkweek vastgesteld op een evenredig deel van het salaris bij een volledige werkweek?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
	SAW art 3.1.6	Vindt verhoging van het salaris plaats wanneer de medewerker overgaat naar een hogere schaal met een hoger maximum salaris?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
	SAW art. 3.1.10	Is de individuele prestatietoelage toegekend door het DB of door de bevoegde ambtenaar?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks)	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
		Is het recht en de hoogte van de individuele prestatietoelage correct bepaald?		Aantekenen op controlelijst salarisadministratie van mutaties op vaste salarisgegevens	gegevensgericht	Per ultimo jaar integraal beoordelen voor alle werknemers
SAW art. 3.1.11	Overwerkvergoeding i.o.m. gefiatteerde overwerkbriefjes (digitaal)		Beoordeling declaraties door HR op formaliteiten en voldoen aan regelingen.	systeemgericht	10% van beoordelingen door HRM met max. van 10.	
SAW art.3.4.17	Ontvangt de ambtenaar in de maand waarin hij/zij gedurende 25, 40 respectievelijk 50 jaar een betrekking bij de overheid heeft vervuld, een gratificatie gelijk aan een bedrag, overeenkomende met de gehele bezoldiging vermeerderd met het IKB-collectief waarop hij/zij in de maand van deze jubilea aanspraak heeft?		Voorafgaande aan het nieuwe jaar wordt een opstelling gemaakt van de personen die het nieuwe jaar recht hebben op een jubileumuitkering	Gegevensgericht (de lijst van personen wordt gegenereerd vanuit het Personeels Informatie Management Systeem (PIMS) op basis van arbeidsverleden en dienstjaren.	Per ultimo jaar beoordelen voor alle werknemers.	

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaameming uitgebreid te worden)
	SAW art. 3.3.2	Is de ambtenaar die een wachtdienstvergoeding ontvangt opgenomen in het wachtdienstrooster t.b.v de wachtdiensttoelage?		De opgestelde declaratie wordt zichtbaar gecheckt door de coördinator ZVB- capaciteitsplanner en daarna getekend voor akkoord door de teamleider/manager ZVB +check- door-salarisadministratie-op- dubbele-declaratie.	Gegevensgericht	
	SAW art. 4.4	Draagt de werkgever zorg voor de betaling van het werkgeversdeel van de pensioenpremie over het verlofdeel van wettelijk onbetaald ouderschapsverlof ten behoeve van het personeelslid dat gebruik maakt van de Wet arbeid en zorg?		Het opgestelde besluit voor toekenning ouderschapsverlof wordt getoetst door de HR- consulent voordat dit getekend wordt door de manager.	Systeemgericht: de verwerking van het besluit door HRM geschiedt overeenkomstig de procedure salarisadministratie.	Integraal: controle valt onder de jaarcontrole salarisadministratie
	SAW art. 3.4.2	Is de vergoeding reiskosten woon-werkverkeer en/of de vergoeding reis- en verblijfkosten dienstreizen correct berekend?		Toetsing declaraties door HR.	systeemgericht	10% van beoordelingen door HRM met max. van 25.
	SAW art 8.1. lid 1	Is het ontslagbesluit getekend door het dagelijks bestuur of door de gemandateerde ambtenaar?		Zichtbare beoordeling salarismutaties door HR (maandlijks).	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
	SAW art. 5.4	Is, indien van toepassing, de uitkeringsregeling ontslag juist toepast?	De toets, de berekening en de uitbetaling is uitbesteed aan Loyalis Maatwerk Administratie	Door HR wordt de ingediende declaratie gecontroleerd.	gegevensgericht	integraal toetsen
	SAW art. 5.4	Zijn de bepalingen met betrekking tot het recht, duur, bedrag en verplichtingen voor de bovenwettelijke WW-uitkering nageleefd?	Is volledig uitbesteed aan Loyalis Maatwerk Administratie	Door HRM wordt de ingediende declaratie gecontroleerd.	gegevensgericht	integraal toetsen
	SAW art. 3.2	Is het recht op deelname aan de regelingen van resp. de inhouding/vergoeding uit hoofde van het individueel keuzebudget in overeenstemming met de geldende regeling gebeurd?		Beoordeling declaraties door HR op formaliteiten en voldoen aan regelingen.	systeemgericht	Review 10% van beoordelingen door HRM met max. van 25.

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Toelichting	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
INTERNE REGELGEVING						
Secundaire arbeidsvoorwaarden	onderwerp 2.8 Individuele gratificatie	De uitbetaalde gratificatie is hoger dan de vastgestelde leidraad voor een bijzondere prestatie.	Een door de leidinggevende ondertekent gemotiveerd schrijven vormt de basis voor verwerking door HR.	HR controleert of het voorstel is overeenkomstig de regeling. Uitbetaling verloopt overeenkomstig de procedure voor de salarisadministratie.	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
	onderwerp 2.8 Afscheidsgatificatie	De uitbetaalde afscheidsgatificatie is hoger dan het bedrag volgens de regeling.	Een door HR opgesteld schrijven wordt ondertekend door de leidinggevende	Op basis van dit schrijven volgt de uitbetaling overeenkomstig de procedure voor de salarisadministratie.	systeemgericht	Review beoordeling mutaties door HRM van twee maanden.
	onderwerp 14.3 collectieve invaliditeit / arbeidsongeschiktheidsverzekering	Het risico bestaat uit het moeten betalen van een aanvulling op de WIA-uitkering.		Is afgedekt middels collectief contract met Loyalis ter dekking van inkomensverlies bij gedeeltelijke én volledige invaliditeit/ arbeidsongeschiktheid.	Gegevensgericht	Bij de jaarcontrole vaststellen dat de desbetreffende verzekeringsdocumenten correct en aanwezig zijn.
	onderwerp 14.4 collectieve ongevallenverzekering	Risico van financiële aansprakelijkheid bij ongevallen welke een blijvende invaliditeit tot gevolg hebben		Is afgedekt middels een collectieve 24-uurs (wereldwijde) ongevallendeckking tbv in dienst zijnde WBL medewerk(st)ers	Gegevensgericht	Bij de jaarcontrole vaststellen dat de desbetreffende verzekeringsdocumenten correct en aanwezig zijn.
Delegatiebesluit	Artikel 19 Voorwaarden	Het risico bij artikel 19 lid 1 bestaat eruit dat voor (de uitvoering van) een gedelegeerd besluit aan het DB, door het AB geen middelen beschikbaar zijn gesteld door middel van een post op de begroting.		Planning en controlcyclus	Gegevensgericht	Jaarlijks vaststellen dat de begroting door het AB wordt goedgekeurd. Afwijkingen ten opzichte van de begroting dienen achteraf goedgekeurd te worden door het AB door middel van het vaststellen van de jaarrekening.
Integriteitsbeleid WBL	Meldingsplicht financiële belangen.	Het risico dat een ambtenaar zich bij het nemen van functionele beslissingen laat leiden door persoonlijk financieel belang.	De meldingsplicht geldt organisatiebreed voor alle medewerkers met een financieel mandaat.	Preventieve maatregel bestaat uit het afleggen van de eed bij indiensttreding.	Gegevensgericht	Checken voor de indiensttreders of deze personen de eed/belofte hebben afgelegd.
	Meldingsplicht geschenken en giften.	Het risico dat geschenken en giften worden aangenomen in ruil voor een tegenprestatie, resp. het risico dat geschenken met een waarde groter dan € 50 worden aangenomen.	De meldingsplicht geldt organisatiebreed voor alle medewerkers.	Preventieve maatregel bestaat uit het afleggen van de eed bij indiensttreding.	Gegevensgericht	Checken voor de indiensttreders of deze personen de eed/belofte hebben afgelegd.

Waterschapsbedrijf Limburg

Proces inkoop en aanbesteding

Mutatie t.o.v. 2018

Intern controleplan 2019

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
EXTERNE REGELGEVING					
(Herziene) Aanbestedingswet 2012 ARW 2016 Gids Proportionaliteit Burgerlijk wetboek Mededingingswet Wet markt en overheid		Zie interne regelgeving: Inkoop- en aanbestedingsbeleid Waterschapsbedrijf Limburg	n.v.t. n.v.t. n.v.t.		
INTERNE REGELGEVING					
Inkoop + aanbestedingsbeleid	Drempelbedragen	De in 2018 geactualiseerde drempelbedragen van het inkoop- en aanbestedingsbeleid dienen te worden nageleefd. Zie de nadere uitwerking in het Handboek Inkoop en Aanbesteding	De beheersmaatregel is opgenomen in het proces, echter de controle op de naleving wordt niet zichtbaar vastgelegd. Dit wordt ondervangen door jaarlijks bij het opmaken van de jaarrekening op basis van een deelwaarneming, de naleving van de regelgeving te toetsen.	Gegevensgericht	De deelwaarneming wordt achteraf bepaald op basis van werkelijke massa. Het aantal en de samenstelling van de opdrachten blijkt uit de per opdracht ingevulde en getekende verantwoordingsformulieren.
Mandaatregeling	Reguliere inkoop	Inkoop worden geplaatst door een hertoe gemandateerde functionaris.	Met betrekking tot een opdracht wordt middels een standaardformulier verantwoording afgelegd omtrent de opdrachtverlening en de ondertekening van de opdracht.	Systeemgericht	Beoordeling 10% van inkoop op goedkeuring door budgethouder (met max. van 25 waarnemingen)
	Aanbestedingen	Bij aanbestedingen wordt de voorgeschreven aanbestedingsvorm uit de bijlage bij besluit inkoop- en aanbestedingsbeleid: drempelbedragen en bedragen financieel mandaat gevolgd. Leveringen en diensten: enkelvoudig onderhandse aanbesteding/ gunning uit de hand, als opdracht - kleiner dan € 7.500 - vanaf € 7.500 en kleiner dan € 50.000 Werken: enkelvoudig onderhandse aanbesteding/ gunning uit de hand, als opdracht - kleiner dan € 7.500 - vanaf € 7.500 en kleiner dan € 150.000 Leveringen en diensten: meervoudig onderhands. Minimaal 3 inschrijvingen tenzij directeur anders beslist. - vanaf € 50.000 en kleiner dan € 221.000 Werken: meervoudig onderhands. Minimaal 3 inschrijvingen tenzij directeur anders beslist. - vanaf € 150.000 en kleiner dan € 1.500.000 Leveringen en diensten: Europese aanbestedingsrichtlijnen - vanaf € 221.000 Werken: nationale aanbestedingsprocedure of onderhands na besluit AB - vanaf € 1.500.000 en kleiner dan € 5.548.000 Werken: Europese aanbestedingsrichtlijnen - vanaf € 5.548.000	Bij bedragen vanaf € 7.500 dient voor elke levering, dienst of werk per opdracht een verantwoordingsformulier ingevuld te worden. Binnen WBL worden de ingevulde verantwoordingsformulieren integraal gecontroleerd op juistheid, volledigheid en juiste categorie toekenning. Deze controle wordt zichtbaar vastgelegd in de workflow van orders in CODA en voor orders ingelegd door teamleiders, unitmanagers of directeur in een excel spreadsheet. Noodzakelijke aanpassingen worden zichtbaar gedaan op de originele formulieren of op een nieuw formulier welk wordt toegevoegd aan het originele formulier.	Gegevensgericht	De deelwaarneming wordt achteraf bepaald op basis van werkelijke massa. Het aantal en de samenstelling van de opdrachten blijkt uit de per opdracht ingevulde en getekende verantwoordingsformulieren.

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaamering uitgebreid te worden)
Delegatiebesluit	art. 2.3	Opdrachten voor de uitvoering van werken met een geraamde waarde van tenminste € 1.500.000 wordt openbaar aanbesteed.	Bij bedragen vanaf € 7.500 dient voor elke levering, dienst of werk per opdracht een verantwoordingsformulier ingevuld te worden. Binnen WBL worden de ingevulde verantwoordingsformulieren integraal gecontroleerd op juistheid, volledigheid en juiste categorie toekenning. Deze controle wordt zichtbaar vastgelegd in een excel spreadsheet en noodzakelijke aanpassingen worden zichtbaar gedaan op de originele formulieren of op een nieuw formulier welk wordt toegevoegd aan het originele formulier.	Gegevensgericht	De deelwaamering wordt achteraf bepaald op basis van werkelijke massa. Het aantal en de samenstelling van de opdrachten blijkt uit de per opdracht ingevulde en getekende verantwoordingsformulieren.

Waterschapsbedrijf Limburg

Proces kapitaallasten

Intern controleplan 2019

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risico: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
EXTERNE REGELGEVING					
Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido)	Renterisicobeheer	De kasgeldlimiet ad. 23% van het begrotingstotaal bij aanvang jaar, wordt overschreden	Over limiet wordt expliciet gerapporteerd in de begroting en in de jaarrekening.	Systeemgericht	Beoordelen aan de hand van de jaarrekening of aan de gestelde limiet is voldaan. Tevens beoordelen procedures rondom totstandkoming berekening.
		Het totaal van verplichte aflossingen en renteherzieningen bedraagt meer dan 30% van het begrotingstotaal bij aanvang van betreffend jaar	WBL rapporteert hierover in de jaarrekening.	Systeemgericht	Beoordelen aan de hand van de jaarrekening of voldaan is aan eis. Tevens beoordelen procedures rondom totstandkoming berekening.
INTERNE REGELGEVING					
Nota Financieel Beleid + verordening ex art 108 waterschapswet	Rechtmatigheid afschrijvingstermijnen	Afschrijvingspercentages resp. termijnen zijn niet in overeenstemming met nota financieel beleid resp. verordening ex art 108 waterschapswet	Per te activeren actief wordt aangegeven welke afschrijfstermijn gehanteerd moet worden.	Gegevensgericht	Integrale afstemming juistheid gehanteerde percentages resp. termijnen.
Financieringsstatuut	Het vergelijken van offertes van geselecteerde marktpartijen	Bij het aantrekken van leningen zijn niet drie partijen verzocht om offerte uit te brengen of is niet de laagste effectieve rente gekozen	Per aan te trekken lening wordt een verantwoordingsformulier ingewuld en voor gezien ondertekend door de directeur.	Gegevensgericht	Integraal
Delegatiebesluit	Artikel 15	Het DB heeft de bevoegdheid tot: 1 weigering van subsidieverlening; 2 subsidieverlening, intrekking, vaststelling, intrekking en wijziging alsook betaling en terugvordering van subsidie indien en voor zover in een specifieke begrotingspost is voorzien in subsidieverlening.	Voor elke te verlenen subsidie dient een voorstel te worden overlegd aan het DB.	Gegevensgericht	Integraal

Waterschapsbedrijf Limburg

Intern controleplan

Mutatie t.o.v. 2018

Overige posten 2019

Toetsingskader	Relevante aspecten (eisen die financiële rechtmatigheid raken)	Beheersingsrisico's (What Could Go Wrong) Risiko: Er wordt NIET voldaan aan:	Voorlopige inschatting beheersingsmaatregelen WBL (voorwaarden: zichtbaar en achteraf toetsbaar)	Voorstel strategie: systeemgericht (= beheersingsmaatregelen testen) of gegevensgericht testen.	Voorstel aantal testen (genoemde aantallen zijn op basis van geen- foutconstatering. Bij constatering fouten dient de deelwaarneming uitgebreid te worden)
EXTERNE REGELGEVING					
Heffingsregeling lozing afvalwater op Rijkswateren	Is de opgelegde heffing in overeenstemming met de regeling?	Heffing niet in overeenstemming met regeling (afstemming met aanslag).	Check op accorderen facturen voorafgaande aan betaling (middels Coda); de in rekening gebrachte heffing wordt per aanslag afgestemd met de regeling.	Systeemgericht	Steekproef op juiste werking 10% (met een maximum van 10 stuks)
INTERNE REGELGEVING					
Uitvoeringsovereenkomst tussen gemeenten en WBL		De door WBL in rekening gebrachte bedragen zijn lager dan aangegeven in de overeenkomsten.	De door de gemeenten te betalen vergoedingen toetsen aan geldende overeenkomsten	Gegevensgericht	Integrale controle bij het opmaken van de jaarrekening
Mandaatbeleid, delegatiebesluit	Onttrekking aan reserve	Onttrekking tijdens het jaar niet meer toegestaan onder BBVW	Doordat onttrekking tijdens het jaar niet meer is toegestaan, kan tijdens het jaar een tekort ontstaan te dekken door een onttrekking bij het opmaken van de jaarrekening.	Gegevensgericht	Integrale controle bij het opmaken van de jaarrekening

BIJLAGE 3: Controleprotocol 2019 (inhoudelijk gelijk aan controleprotocol 2015-2018) i.v.m. het lichten van de optie tot verlenging van het contract met Ernst & Young.

Controleprotocol 2019

Waterschapsbedrijf Limburg

voor de accountantscontrole op de jaarrekening

1. INLEIDING

Op grond van de Waterschapswet en het Waterschapsbesluit heeft het Algemeen Bestuur ter voorbereiding en ondersteuning van de uitvoering van de jaarlijkse accountantscontrole vastgesteld wat de reikwijdte van rechtmatigheidstraject is en wat uw rol als accountant is. Deze aspecten worden in hoofdlijnen in dit protocol geregeld. Het Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) volgt ten aanzien van de reikwijdte van de rechtmatigheidscontrole het advies van de Unie van Waterschappen (UvW).

2. DOELSTELLING

Het Controleprotocol heeft als doel u nadere aanwijzingen te geven over:

- de reikwijdte van de accountantscontrole,
- de daarvoor geldende normstellingen en
- de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties.

Object van controle is de jaarrekening van het WBL en daarmee tevens het financieel beheer zoals uitgeoefend door of namens het Dagelijks Bestuur.

De Waterschapswet en het Waterschapsbesluit heeft minimumeisen geformuleerd. Het Algemeen Bestuur mag voor de controle strengere eisen vaststellen. Het is niet toegestaan de wettelijke eisen minder streng te formuleren.

WBL maakt inzichtelijk, door middel van een normenkader, welke wet- en regelgeving van toepassing is. Tevens moet duidelijk zijn welke wet- en regelgeving in het kader van het financieel beheer onderwerp van de rechtmatigheidscontrole is. Dit doet het WBL met het toetsingskader.

3. WETTELIJK KADER

De Waterschapswet (artikel 109, lid 2) schrijft voor dat het Algemeen Bestuur één of meer accountants aanwijst als bedoeld in artikel 393 eerste lid Boek 2 Burgerlijk Wetboek voor:

- de controle van de jaarrekening,
- het daarbij verstrekken van een accountantsverklaring en
- het uitbrengen van een verslag van bevindingen.

Het Algemeen Bestuur heeft op 27 mei 2008 de verordening als bedoeld in de Waterschapswet (artikel 109, lid 1) voor de controle op het financieel beheer en op de inrichting van de financiële organisatie vastgesteld. Deze verordening is in werking getreden op 1 januari 2009.

4. UITGANGSPUNTEN VOOR DE CONTROLE

U bent door het Algemeen Bestuur benoemd als accountant, die de controle van de jaarrekening uitvoert. Deze controle is gericht op het afgeven van een oordeel over:

- de getrouwe weergave van de in de jaarrekening gepresenteerde baten en lasten, alsmede de activa en passiva;
- het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten, alsmede balansmutaties;
- de inrichting van het financieel beheer en de financiële organisatie gericht op de vraag of deze een getrouwe en rechtmatige verantwoording mogelijk maken;
- het in overeenstemming zijn van de opgestelde jaarrekening met de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen regels als bedoeld in artikel 98a Waterschapswet (zie het Waterschapsbesluit);
- de verenigbaarheid van het jaarverslag met de jaarrekening.

Voor zover van toepassing zullen bij de controle bepalend zijn voor de uit te voeren werkzaamheden de nadere regels van:

- de Waterschapswet;
- het Waterschapsbesluit;
- de Kadernota Platform Rechtmatigheid;
- de Richtlijnen voor de Accountantscontrole (NIVRA);
- dit Controleprotocol

Onder rechtmatigheid wordt begrepen de definitie volgens de Waterschapswet dat de in de rekening verantwoorde lasten, baten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dat wil zeggen: 'in overeenstemming zijn met de begroting en met de van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder verordeningen van het Algemeen Bestuur van Waterschapsbedrijf Limburg.

5. TE HANTEREN GOEDKEURING- EN RAPPORTERINGTOLERANTIE

U richt de controle in op het ontdekken van belangrijke fouten en u baseert zich daarbij op risicoanalyses, vastgestelde toleranties, statistische deelwaarnemingen en extrapolaties.

De goedkeuringstolerantie is het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen, zonder dat de bruikbaarheid van de jaarrekening voor de oordeelsvorming door de gebruikers wordt beïnvloed. De goedkeuringstolerantie is bepalend voor de oordeelsvorming en de strekking van de af te geven accountantsverklaring.

Het wettelijk minimum voor de goedkeuringstoleranties staat in het Waterschapsbesluit (art. 5.2). In onderstaand schema zijn de door het Algemeen Bestuur vastgestelde goedkeuringstoleranties opgenomen. Deze goedkeuringstoleranties zijn gelijk aan het wettelijk minimum.

Goedkeuringstolerantie	Strekking accountantsverklaring			
	goedkeurend	met beperking	met oordeelonthouding	afkeurend
fouten in jaarrekening (% bruto lasten)	≤ 1%	> 1% en < 3%	–	≥ 3%
onzekerheden in controle (% bruto lasten)	≤ 3%	> 3% en < 10%	≥ 10%	–

Op basis van de begroting van het betreffende jaar, houdt het bovenstaande in dat u bij een percentage aan fouten ≤ 1% in de jaarrekening en bij een percentage aan onzekerheden ≤ 3% in de jaarrekening een goedkeurende verklaring afgeeft.

De rapporteringstolerantie heeft betrekking op alle posten die gecontroleerd zijn voor de goedkeuring. Op grond van het Waterschapsbesluit (art. 5.5) is de rapporteringstolerantie een bedrag dat gelijk is aan of lager is dan de bedragen voortvloeiend uit de goedkeuringstolerantie. Bij overschrijding van dit bedrag vindt rapportage plaats in het verslag van bevindingen.

Het Algemeen Bestuur heeft voor de rapporteringstolerantie lagere bedragen voorgeschreven dan de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstolerantie. Het Algemeen Bestuur heeft besloten de rapporteringstolerantie vast te stellen op 5% van de betreffende hoofdkostensoort (bijv. personeelslasten) met een minimum van € 100.000,-. Dit houdt in dat u elke fout of onzekerheid vanaf 5% van de betreffende hoofdkostensoort met een minimum van €100.000,- meldt in het verslag van bevindingen.

6. RECHTMATIGHEID

Rechtmatigheid is een ruim begrip en omvat alle wettelijke kaders en regelgeving waaraan het WBL zich moet houden. Op grond van de wet kan rechtmatigheid worden onderscheiden in financiële en niet-financiële rechtmatigheid.

De *financiële rechtmatigheid* heeft betrekking op baten, lasten en balansmutaties. Het gaat om gevolgen van financiële beheershandelingen en de vastlegging daarvan in de financiële administratie. U komt in uw accountantsverklaring tot een gekwantificeerd oordeel over de financiële rechtmatigheid.

De *niet-financiële rechtmatigheid* heeft betrekking op handelingen en beslissingen van niet-financiële aard. Het gaat bijvoorbeeld om de naleving van privacy, milieuomstandigheden en arbeidsomstandigheden. U beoordeelt het intern systeem van risicoafweging dat in relatie tot deze handelingen en beslissingen is opgezet. Deze beoordeling doet u nu ook al.

Daarom stelt het Algemeen Bestuur voor alleen expliciete aandacht aan financiële rechtmatigheid te besteden.

7. REIKWIJDTE ACCOUNTANTSCONTROLE RECHTMATIGHEIDTOETSING

De wet biedt de mogelijkheid een deel van de regelgeving niet in het rechtmatigheidvraagstuk te betrekken. Externe wet- en regelgeving en verordeningen van het Algemeen Bestuur maken wettelijk gezien deel uit van de rechtmatigheidcontrole. Besluiten van het Dagelijks Bestuur die niet rechtstreeks voortkomen uit externe wet- en regelgeving of verordeningen van het Algemeen Bestuur, kunnen buiten de controle worden gehouden.

De UvW stelt voor genoemde besluiten van het Dagelijks Bestuur niet in het rechtmatigheidstraject op te nemen. Daarom kiest het Algemeen Bestuur ervoor de accountantscontrole op rechtmatigheid limitatief te richten op:

- de naleving van de volgende kaders:
 - de begroting;
 - de financiële verordening ex artikel 108 Waterschapswet;
 - de controleverordening ex artikel 109 Waterschapswet.
- de wet- en regelgeving conform het normenkader:
 - externe wet- en regelgeving;
 - verordeningen en besluiten met een kaderstellend karakter van het Algemeen Bestuur;
 - besluiten van het Dagelijks Bestuur, die verplicht voortvloeien uit externe wet- en regelgeving of verordeningen en besluiten met een kaderstellend karakter van het Algemeen Bestuur.
- de rechtmatigheidscriteria:
 - begrotingscriterium;
 - voorwaardencriterium;
 - misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium.
- die aspecten van het voorwaardencriterium, die betrekking hebben op:
 - recht;
 - hoogte;
 - duur.

Ondanks het feit dat het normenkader zorgvuldig is opgesteld is het onmogelijk te garanderen dat dit kader hiermee limitatief is. Dat betekent dat, in die gevallen waarin de interne wet- en regelgeving (zoals die is opgenomen in het normenkader) niet voorziet, dan wel interpretatieruimte laat, het Dagelijks Bestuur gemandateerd is beslissingen te nemen. Wanneer het Dagelijks Bestuur van dit mandaat gebruik maakt, legt het hierover verantwoording af in de rechtmatigheidsparagraaf in het jaarverslag.

8. COMMUNICATIE EN PERIODIEK OVERLEG

In de verordening op grond van artikel 109 Waterschapswet ("Controleverordening Waterschapsbedrijf Limburg") is opgenomen dat periodiek overleg plaatsvindt tussen u en vertegenwoordigers van het Algemeen en Dagelijks Bestuur alsmede van de (ambtelijke) organisatie.

9. LOOPTIJD VAN HET CONTROLEPROTOCOL

De looptijd van het controleprotocol is gelijk aan de duur van de opdrachtverstrekking voor de controle van de jaarrekening aan u.

10. RAPPORTAGE ACCOUNTANT

Tijdens en na afronding van de controlewerkzaamheden rapporteert u zoals hieronder beschreven.

De interim-controle

In de tweede helft van het jaar voert u een zogenaamde interim-controle uit. Over de uitkomsten van die tussentijdse controle brengt u een verslag uit aan het Dagelijks Bestuur.

Indien echter de aard en omvang van de opmerkingen van dien aard zijn dat tussentijdse controle niet noodzakelijk is, zullen de opmerkingen worden opgenomen in het verslag van bevindingen.

Het verslag van bevindingen

Overeenkomstig de Waterschapswet brengt u omtrent de jaarrekeningcontrole een verslag van bevindingen uit aan het Algemeen Bestuur. Het verslag van bevindingen stuurt u in afschrift toe aan het Dagelijks Bestuur. In het verslag van bevindingen rapporteert u over de opzet en uitvoering van het financiële beheer en of de beheersorganisatie een getrouw en rechtmatig financieel beheer en een rechtmatige verantwoording daarover waarborgt.

De uitgangspunten voor de rapportagevorm

Gesignaleerde onrechtmatigheden boven de rapporteringtoleranties licht u toe gespecificeerd naar de aard van het criterium (begrotingscriterium, voorwaardencriterium, etc.). Fouten of onzekerheden die de rapporteringtolerantie overschrijden, geeft u weer in een apart overzicht bij het verslag van bevindingen.

U rapporteert ook over eventuele bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en de continuïteit van de door het WBL gehanteerde geautomatiseerde informatieverzorging.

De accountantsverklaring

In uw accountantsverklaring geeft u op een gestandaardiseerde wijze, zoals wettelijk voorgeschreven, de uitkomst van de accountantscontrole weer. U doet dit zowel ten aanzien van de getrouwheid als de rechtmatigheid, resulterend in een oordeel over de jaarrekening. Uw accountantsverklaring is bestemd voor het Algemeen Bestuur, zodat deze de opgestelde jaarrekening kan vaststellen.